

Roj: STSJ CAT 12535/2011
Id Cendoj: 08019340012011107348
Órgano: Tribunal Superior de Justicia. Sala de lo Social
Sede: Barcelona
Sección: 1
Nº de Recurso: 5821/2011
Nº de Resolución: 8219/2011
Procedimiento: Recurso de suplicación
Ponente: LIDIA CASTELL VALLDOSERA
Tipo de Resolución: Sentencia

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
CATALUNYA

SALA SOCIAL

RU

IL-LMA. SRA. ASCENSIÓ SOLÉ PUIG

IL-LM. SR. FRANCISCO BOSCH SALAS

IL-LMA. SRA. LIDIA CASTELL VALLDOSERA

Barcelona, 20 de desembre de 2011

La Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels magistrats esmentats més amunt,

EN NOM DEL REI

ha dictat la següent

SENTÈNCIA NÚM. 8219/2011

En el recurs de suplicació interposat per CONFEDERACION SINDICAL DE LA COMISSIÓ OBRERA NACIONAL DE CATALUNYA (CONC-CCOO) a la sentència del Jutjat Social 2 Terrassa de data 13 d'abril de 2011 dictada en el procediment núm. 202/2011 en el qual s'ha recorregut contra la part SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ DE TERRASSA, S.A. i AJUNTAMENT DE TERRASSA, ha actuat com a ponent Il-lma. Sra. LIDIA CASTELL VALLDOSERA.

ANTECEDENTS DE FET

Primer. En data 7 de març de 2011 va arribar al Jutjat Social esmentat una demanda sobre Conflicte col·lectiu, en la qual l'actor al·lega els fets i fonaments de dret que va considerar procedents i acabava demanant que es dictés una sentència d'acord amb el que es demanava. Admesa la demanda a tràmit i celebrat el judici, es va dictar la sentència en data 13 d'abril de 2011, que contenia la decisió següent:

"DESESTIMO la demanda interpuesta por don Eulalio , quien actúa en representación de la sección sindical de C.C.O.O. en el Ayuntamiento de Terrassa, frente a la empresa SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ DE TERRASSA S.A. y en consecuencia absuelvo a la parte demandada de los pedimentos deducidos en su contra".

Segon. En aquesta sentència es declaren com a provats els fets següents:

PRIMERO.- La mercantil SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ DE TERRASSA S.A. es una empresa municipal del Ayuntamiento de Terrassa, de capital público, encargada de la gestión del servicio público de televisión y radio local, del portal www.terrassadigital.cat y de la gestión del cine y el club Catalunya.

SEGUNDO.- El Ayuntamiento de Terrassa, mediante resolución núm. 7525 de 08/07/2010, posteriormente ratificada en pleno del Ayuntamiento redujo, con efectos desde el 01/06/2010, las retribuciones

de personal directivo de "NR 23 a NR" de la plantilla del Ayuntamiento de Terrassa, de los organismos autónomos PAME y GMUT y de las empresas municipales SOMUHATESA, EGARVIA, SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ, FOMENT DE TERRASSA, ECOEQUIP, Serveis Funeraris de Terrassa, Parc Audiovisual de Catalunya y Vapor Universitari.

El citado acuerdo, que obra en autos a los folios 28 a 32 se tiene aquí por reproducido.

TERCERO.- Al personal de SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ DE TERRASSA S.A. le resulta de aplicación el convenio colectivo 2008-2011 del personal laboral al servicio del Ayuntamiento de Terrassa, sus organismos autónomos GMUT, IMCET, IMSBS y PAME (Servicios Centrales - Escuelas Municipales) y las entidades municipales SOMUHATESA, EGARVIA, SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ y FOMENT DE TERRASSA (código de convenio 0800112).

CUARTO.- La solicitud de mediación previa resultó intentada sin efecto.

Tercer. Contra aquesta sentència la part actora va interposar recurs de suplicació, que va formalitzar dins del termini. Es va donar trasllat a la part contrària, que el va impugnar en forma la part demandada Societat Municipal de Comunicació de Terrassa S.A. Es van elevar les actuacions a aquest Tribunal i es va formar aquest rotlle.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER. El Sindicat demandant formula recurs de suplicació contra la sentència d'instància que desestimà la seva demanda, en la que es demanava es declarés nul·la i no ajustada a dret la reducció salarial acordada per l'Ajuntament de Terrassa i que va afectar als treballadors de l'empresa demandada, així com la condemna de la citada mercantil a abonar les quantitats objecte de reducció des de l'1.6.2010.

La citada sentència desestimà la demanda raonant que encara que és cert que els treballadors de la citada empresa estan exclosos del que disposa el R.D.Llei, en virtut del que estableix la seva Disposició Addicional novena, s'ha de tenir en compte que al citat personal li és d'aplicació el conveni col·lectiu pels anys 2008-2011 de l'Ajuntament de Terrassa i les retribucions d'aquest es vinculen al que es disposi per la legislació pressupostària estatal, segons disposa l'art. 25 del citat Conveni, per la qual cosa també se'ls haurà d'aplicar la reducció salarial que el citat RDLlei va efectuar als funcionaris públics.

La qüestió controvertida en el present litigi és, doncs, si al personal laboral no directiu de les de les societats mercantils que perceben aportacions de qualsevol naturalesa amb càrrec als pressupostos públics o amb càrrec als pressupostos dels ens o societats que pertanyin al sector públic destinades a cobrir dèficit d'explotació, se'ls podia aplicar la reducció del 5% dels seus salaris, d'acord amb la norma abans citada.

SEGON. El citat recurs consta de tres motius, tots ells emparats en l'apartat c) de l'article 191 de la Llei de Procediment Laboral, en els que es denuncia la infracció del RDLlei 8/2010, de 20 de maig, de modificació de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'exercici 2.010, de mesures de contenció de despesa i reducció del dèficit públic, l'art. 1 del Decret Llei de la Generalitat de Catalunya 3/2010, de 29 de maig de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic i dels articles 28 i 37.1 de la Constitució. Els arguments del recurrent són els següents:

1) Que la Disposició Addicional novena, del R.D.Llei 8/2010, estableix normes especials en relació amb determinades entitats del sector públic a efectes de l'aplicació de la reducció salarial prevista en el citat RDLlei, amb efecte d'1.6.2010, exclouent el personal laboral no directiu de les societats mercantils que perceben aportacions de qualsevol naturalesa amb càrrec als pressupostos públics o amb càrrec als pressupostos dels ens o societats que pertanyin al sector públic destinades a cobrir dèficit d'explotació, segons determina l'article 22.1.g) de la Llei 26/2009, de 23 de desembre i encara que és cert que al personal laboral de l'empresa demandada li és d'aplicació el Conveni col·lectiu del personal Laboral de l'Ajuntament de Terrassa, el citat personal no és personal de l'Ajuntament, per la qual cosa no li pot afectar la citada reducció.

2) Que l'article 1 del DLlei de la Generalitat de Catalunya, que també va decidir reduir el salari dels seus funcionaris amb data 1.6.2010, en la seva disposició addicional vint-i-unena disposa que la reducció de retribucions no serà d'aplicació al personal laboral de les societats mercantils del sector públic, llevat del personal d'alta direcció o assimilat i, sense que en la citada norma es faci referència a la inclusió per la via de la negociació col·lectiva.

3) I, per últim, que en el present supòsit no es va decidir mitjançant la negociació col·lectiva l'aplicació de la reducció salarial establerta pel citat R.D.L, per la qual cosa la demandada va vulnerar el dret a la negociació col·lectiva, dret que de nou es veu vulnerat per la resolució reconeguda, ja que quan el R.D.L. 8/2010, de 20 de

maig estableix que la reducció salarial no serà d'aplicació al personal laboral no directiu de les societats abans citades, llevat que per negociació col·lectiva les parts decideixin la seva aplicació, els recurrents entenen que es refereix a una negociació de futur a partir de la publicació i entrada en vigor del RDLlei i, per tant, que el que cal és negociar la reducció de retribucions, perquè es evident que quan les parts decideixen que el conveni col·lectiu del personal laboral al servei de l'Ajuntament de Terrassa també serà d'aplicació al personal de determinades mercantils, entre ells la demandada, no contempen pas una reducció de retribucions per la via d'una norma jurídica d'urgència com és el R.D.Llei. En aquest sentit fa referència a la STSJ de Galícia, de 4 de novembre, nº 4900/2010 en el que la Sala va decidir, en un conflicte semblant al present, que la reducció de salaris no era aplicable al personal laboral de les empreses mercantils que percebin aportacions de qualsevol naturalesa amb càrrec als pressupostos públics.

TERCER. Certament la sentència citada pel recurrent ha decidit la qüestió controvertida en el present recurs, en el sentit esmentat, així com també ho ha decidit la mateixa Sala en les sentències posteriors de 18 de febrer i 31 de maig de 2.011. En el mateix sentit s'ha pronunciat la Sala Social del TSJ d'Aragó, en les sentències de dates 21 de març, 6 i 22 de juny de 2.011 i, per últim, la Sala Social del TSJ d'Andalucía (Sevilla) de data 31.5.2011.

Doncs bé, per la sol·lució de la controvèrsia, totalment jurídica, s'ha de partir de l'interpretació que s'ha de donar a la normativa d'aplicació, d'acord amb les regles que estableix l'article 3 del Codi Civil, concretament de la Disposició Addicional Novena del RDLlei 8/2010, pel que s'adopten mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic que fa referència a "normes especials en relació amb determinades entitats del sector públic a efectes de l'aplicació de la reducció salarial prevista en el citat RDLlei amb efectes d'1 de juny de 2.010, la qual estableix que *"lo dispuesto en la Ley 26/2009, de 23 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para 2010, en la redacción dada por el presente Real Decreto-ley en lo relativo a la reducción salarial, no será de aplicación al personal laboral no directivo de las sociedades mercantiles a que se refiere el apartado uno. g) del artículo 22 de la citada Ley ni al personal laboral no directivo de las Entidades Públicas Empresariales RENFE, ADIF y AENA, salvo que por negociación colectiva las partes decidan su aplicación"*.

D'altra banda la Llei 26/2009, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2010, en el seu article 22 que regula les *"Bases y coordinación de la planificación general de la actividad económica en materia de gastos de personal al servicio del sector público"* preveu, en el seu apartat primer, que *"a efectos de lo establecido en el presente artículo, constituyen el sector público": ...g) Las sociedades mercantiles públicas que perciban aportaciones de cualquier naturaleza con cargo a los presupuestos públicos o con cargo a los presupuestos de los entes o sociedades que pertenezcan al sector público destinadas a cubrir déficit de explotación"*

És a dir, que queda clar per la normativa estatal que no era d'aplicació al personal laboral no directiu de les societats mercantils públiques, la reducció de salari acordat pel R.D.Llei 8/2010, llevat que així s'hagi acordat mitjançant la negociació col·lectiva. S'ha de desestimar, en conseqüència, la primera al·legació del recurrent, referent a que el personal de la demandada no és personal laboral de l'Ajuntament de Terrassa, encara que se li apliqui al Conveni del citat personal, la qual cosa no ha estat controvertida, però que no té cap transcendència per la solució del present litigi, perquè estan inclosos dins del seu àmbit d'aplicació.

Doncs bé, tenint a la vista la norma citada, el Govern de la Generalitat de Catalunya va dictar el Decret Llei 3/2010 de 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, en el que també es va rebaixar el salaris dels seus funcionaris. La Disposició Addicional vint-i-nouena del citat Decret Llei disposa que *"la reducció de retribucions no serà d'aplicació al personal laboral de les societats mercantils del sector públic, llevat del personal d'alta direcció o assimilat"*. És a dir, en la norma citada exclou de la reducció, al personal laboral de les societats mercantils, fins ni tan sols, com correctament assenyala el recurrent, fer esment a la possibilitat de que sigui d'aplicació per mitjà de la negociació col·lectiva.

En el cas present és un fet incontrovertit que la demandada és una societat mercantil de capital totalment públic creada per l'Ajuntament de Terrassa, i que, en conseqüència li són de plena aplicació les normes abans citades.

QUART. Una vegada aclarit l'anterior, s'haurà d'entrar a examinar si en el cas present aquest acord col·lectiu s'ha pres, tal com decidir el magistrat d'instància. El moll de la qüestió rau en la interpretació que s'ha de donar a l'article 25 del Conveni col·lectiu d'aplicació a les parts, que com s'ha dit abans, és el Conveni Col·lectiu per als anys 2008-2011, del personal laboral al servei de l'Ajuntament de Terrassa i les empreses públiques que esmenta, (fet provat segon) el qual disposa, en el seu article 25, dedicat als increments salarials,

que "las retribuciones del personal al servicio de la corporación vendrán definidas por la Ley de presupuestos generales del Estado durante cada año de vigencia del instrumento colectivo"

Per resoldre la qüestió s'ha de tenir en compte, tal com correctament afirma la STSJ de Galícia abans citada, amb cita de la de 4.11.2010 que,

"el artículo 2 del Convenio de la OIT n° 154 , que define la expresión "negociación colectiva", como aquella que comprende todas las negociaciones que tienen lugar entre un empleador, un grupo de empleadores o una organización o varias organizaciones de empleadores, por una parte, y una organización o varias organizaciones de trabajadores, por otra, con el fin de: a) fijar las condiciones de trabajo y empleo, o b) regular las relaciones entre empleadores y trabajadores, o c) regular las relaciones entre empleadores o sus organizaciones y una organización o varias organizaciones de trabajadores, o lograr todos estos fines a la vez. Constituye sin duda, el medio más importante de acción de los Sindicatos.

En palabras del Tribunal Constitucional en Sentencia de 30 de septiembre de 1991, (Recurso 66211989), la negociación colectiva es la expresión abreviada de un proceso de diálogo, acercamiento y eventualmente acuerdo , entre los trabajadores organizados y el empresario o una o varias organizaciones de empresarios. La composición dinámica que caracteriza el conflicto que genera el trabajo por cuenta ajena es, de este modo y según autorizada doctrina, el fundamento de la negociación colectiva.

El resultado de la negociación colectiva, como se sabe, es un pacto o convenio colectivo, siendo el Título Tercero del Estatuto de los Trabajadores estricto, por lo que respecta a la delimitación de qué sujetos tienen legitimación para negociar (que solo atribuye a sujetos dotados de cierta representatividad), desde el momento en el que el resultado de tal negociación colectiva, puede desembocar, según los casos, en un convenio dotado de eficacia general de aplicación directa e Inmediata, existiendo obligación de negociar de buena fe, de conformidad con lo previsto en el artículo 89 del ET ".

Tenint en compte la citada doctrina, que la Sala comparteix totalment, no és possible admetre l'argument del magistrat d'instància de que atès que en el citat article 25 del Conveni col.lectiu d'aplicació es va pactar -quan es va negociar el Conveni- que les retribucions estarien sotmeses a les previsions dels pressupostos generals de l'Estat durant cada any de vigència del citat Conveni, aquest acord comporti que de forma automàtica, com va decidir l'empresa, la reducció dels salaris se'ls hagi d'aplicar també de forma automàtica, perquè la norma estatal el que disposa és que el personal laboral de les empreses mercantils estarà exclòs de la reducció salarial acordada pels funcionaris, llevat que "por negociación colectiva las partes decidan su aplicación", és a dir, l'acord d'aplicació de la reducció salarial s'ha de prendre per les parts, mitjançant la negociació col.lectiva, sense que es pugui entendre que ja s'havia pres anteriorment, per la simple remissió de les retribucions al que estipulin els pressupostos generals de l'Estat.

És tracta d'un acord que no es podia prendre en el moment en que es va negociar el Conveni, perquè en cap cas es podia pensar en aquell moment que els funcionaris podrien patir una reducció del seu salari, per la qual no és una decisió que pugui prendre de forma unilateral l'empresa demandada, sinó que, en tot cas, la patronal inclosa en el citat conveni havia d'iniciar un procés negociador amb els representants dels treballadors amb legitimació per negociar el citat conveni, atès que -tal com s'afirma en la STSJ abans citada-, el seu actuar suposa una negativa directa i frontal a tota la facultat negociadora i representa una pràctica que vulnera l' article 37 de la Constitució Espanyola i un atemptat a la llibertat sindical consagrada en l' article 28 de la Llei constitucional .

Aquesta interpretació està reforçada, fins hi tot, per la dicció literal de la disposició addicional vint-i-uenena del Decret Llei 3/2010, de 29 de maig , de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, de la Generalitat, la qual disposa que "la reducció de retribucions no serà d'aplicació al personal laboral de les societats mercantils del sector públic, llevat del personal d'alta direcció o assimilat", ja que en la citada disposició ni tan sols es preveu, tal com correctament afirma el recurrent, la possibilitat d'acord a favor de la reducció mitjançant la negociació col.lectiva.

VISTOS els preceptes legals citats, els concordants i la resta de disposicions de general i pertinent aplicació,

DECIDIM:

Que hem d'estimar i estimem el Recurs de Suplicació interposat per la CONFEDERACIÓ SINDICAL DE LA COMISSIÓ OBRERA NACIONAL DE CATALUNYA (CONC-CC.OO.) contra la sentència dictada pel Jutjat Social núm. 2 de Terrassa, en data 13 d'abril de 2.011 , que va recaure en les Actuacions 202/2011, en virtut de la demanda presentada per l'esmentat Sindicat contra la SOCIETAT MUNICIPAL DE COMUNICACIÓ

DE TERRASSA, S.A., i com part interessada l'Ajuntament de TERRASSA, en matèria de conflicte col·lectiu i, per tant, hem de revocar i revoquem l'esmentada resolució, declarant la nul·litat de la decisió empresarial de reducció salarial del 5% de les retribucions des de l'1 de juny de 2.010, al personal no directiu de l'empresa citada, condemnant la demandada a la devolució de les quantitats reduïdes des de l'1 de juny de 2010 i amb reposició dels salaris amb les quanties que percebien abans de la dita reducció, segons les taules salarials vigents a 1 de gener de 2.010.

Notifiqueu aquesta resolució a les parts i a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i expediu-ne un testimoni atge que quedarà unit al rotlle. Incorporeu l'original al llibre de sentències corresponent.

Aquesta resolució no és ferma i es pot interposar en contra recurs de cassació per a la unificació de doctrina, davant la Sala Social del Tribunal Suprem. El dit recurs s'haurà de preparar mitjançant escrit amb signatura d'Advocat i adreçat a aquesta Sala, on s'haurà de presentar en el termini dels deu dies següents a la notificació, amb els requisits establerts a l' Art.221 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social .

Així mateix, de conformitat amb allò disposat l' article 229 del text processal laboral , tothom que no ostenti la condició de treballador o drethavent o beneficiari del règim públic de la Seguretat Social, o no gaudeixi dels beneficis de justícia gratuïta legalment o administrativa reconeguts, o no es trobi exclòs pel que disposa l' article 229.4 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social , consignarà com dipòsit al moment de preparar el recurs de cassació per unificació de doctrina la quantitat de 600 euros en el compte de consignacions que la Sala té obert en el Banc Espanyol de Crèdit -BANESTO-, en l'Oficina núm 2015 situada a la Ronda de Sant Pere, núm. 47 de Barcelona, n° 0965 0000 66, afegint a continuació els números indicatius del recurs en aquest Tribunal.

La consignació de l'import de la condemna, d'acord amb el que disposa l' art. 230 de la Llei Reguladora de la Jurisdicció Social , quan així procedeixi, s'efectuarà en el compte que aquesta Sala té obert en l'oficina bancària esmentada al paràgraf anterior, amb el núm. 0965 0000 80, afegint a continuació els números indicatius del Recurs en aquest Tribunal, i havent d'acreditar que s'ha fet efectiva al temps de preparar el recurs en aquesta Secretaria.

Així ho pronunciem, ho manem i ho signem.

PUBLICACIÓ. Avui, la Magistrada ponent ha llegit i publicat la sentència. En dono fe.